

Dosarul nr. 2ra-1906/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. E. Ciubotaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, Iu. Cotruță N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

04 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ilie Crijanovschi,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania
Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru împotriva lui Ilie
Crijanovschi cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență
medicală și penalităților aferente,
împotriva deciziei din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 29 iunie 2018, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția
Teritorială Centru a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ilie
Crijanovschi solicitând încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență
medicală pentru anii 2016-2018 în sumă de 12168 de lei, a majorării de întârziere în
sumă de 2587,73 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că în temeiul Legii cu privire la
asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585 din 27 februarie 1998, cu
modificările și completările ulterioare, asigurarea obligatorie de asistență medicală
are un caracter obligatoriu pentru toți cetățenii Republicii Moldova. Obligativitatea
asigurării este expres stabilită ca principiu în art.5 alin.(1) lit. d) din Legea nr. 1585
din 27 februarie 1998, pe baza căruia se organizează și funcționează sistemul
asigurării obligatorii de asistență medicală și potrivit căruia persoanele fizice și
juridice au, conform legii, obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii
de asistență medicală. Neexecutarea obligației de achitare a primei de asigurare în
termen, atrage după sine aplicarea sancțiunilor pecuniare față de persoana care nu
și-a onorat obligația.

Conform legii se disting două categorii de plătitori: plătitori ai primelor de
asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la
salariu și la alte recompense (anexa nr.1) și plătitori ai primelor de asigurare
obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se sigură în mod individual
(anexa nr.2). Astfel, plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență
medicală în sumă fixă, conform anexei 2, sunt persoane fizice neangajate cu
domiciliul în Republica Moldova, care se asigură în mod individual, la pct. 1, lit. b)

sunt indicați fondatorii de întreprinderi individuale. În temeiul art.22 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, modificat prin Legea nr. 243 din 29 decembrie 2015, în vigoare din 06 ianuarie 2016, plătitorii primei în sumă fixă au obligația să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă anual până la data de 31 martie a anului de gestiune, iar până la modificarea acestuia - în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul respectiv. Subsecvent, conform art. 14 alin. (1) din Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 și art. 30 alin.(1) din Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002, neachitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală până la data stabilită prin lege, atrage după sine achitarea și a unei penalități în mărime de 0,1% din suma primei pentru fiecare zi de întârziere. În temeiul art. 17 alin. (4) al Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002, termenul de prescripție extinctivă pentru stingerea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a penalităților aferente acestora și pentru anularea sumelor plătite în plus înregistrate este de 3 ani.

Reclamantul a indicat că informația plasată pe site-ul oficial al Serviciului Fiscal de Stat la rubrica „Informații publice despre contribuabili” și lista fondatorilor de gospodării țărănești înregistrate la Primăria satului Ivancea, atestă că Ilie Crijanovschi este fondatorul Gospodării Țărănești „Crijanovschi I.I.”, cod fiscal 32295748, amplasată în raionul Orhei, satul Ivancea. Astfel, Ilie Crijanovschi se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual. Conform datelor din sistemul informațional, pe parcursul anilor 2016, 2017, 2018, Ilie Crijanovschi nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație privind achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, iar datoria înregistrată în acest sens constituie suma de 14755,73 de lei, formată din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 12168 de lei și penalitatea aferentă în sumă de 2587, 73 de lei. Or, pentru anul 2016- suma de 5171, 40 de lei, constituită din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală-4056 de lei și penalitatea pentru 275 de zile-1115,40 de lei; pentru anul 2017- suma de 5171, 40 de lei, constituită din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală-4056 de lei și penalitatea pentru 275 de zile-1115,40 de lei; pentru anul 2018- suma de 4412,93 de lei, constituită din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală-4056 de lei și penalitatea pentru 88 de zile-356,93 de lei;

De asemenea, a precizat că la 22 mai 2018 a expediat în adresa debitorului înștiințarea nr. 02-36-11, recepționată la 30 mai 2018, prin care s-a solicitat achitarea datoriei pentru anii 2016-2018, însă pârâtul nu a achitat datoria existentă.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru și s-a încasat de la Ilie Crijanovschi în beneficiul Companiei Națională de Asigurări în Medicină datoria la primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2016, 2017 și 2018 în mărime de 12168 de lei și penalitatea în sumă de 2587, 73 de lei, iar în total suma de 14775, 73 de lei; s-a încasat de la Ilie Crijanovschi în beneficiul statului taxa de stat în sumă 442, 67 de lei.

Prin decizia din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ilie Crijanovschi, reprezentat de avocatul Boris Dariev și s-a menținut

hotărârea din 05 decembrie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel citând prevederile art. 2 alin. (1), art. 3 alin.(1) din Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier) nr.1353 din 03 noiembrie 2000, art. 3, art. 4 alin.(2) din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medical nr. 1593 din 26 decembrie 2002, art.22 alin.(1) al Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medical nr. 1593 din 26 decembrie 2002, cu modificările operate prin Legea nr. 243 din 29 decembrie 2015, Anexa nr. 2-pct. 1 lit. a) și b) din Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medical nr. 1593 din 26 decembrie 2002 în raport cu circumstanțele stabilite, a considerat ca fiind corectă concluzia instanței de fond privind încasarea datoriei la primele de asigurare de asistență medicală pentru anii 2016, 2017 și 2018 în mărime de 12168 de lei, deoarece precum rezultă din circumstanțele constatate, Ilie Crijanovschi nu și-a onorat obligația de a achita de sine stătător și benevol costul primei de asigurare obligatorie de asistență medicală, adică datoria nu a fost stinsă.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond în partea ce ține de pretenția cu privire la încasarea penalității în mărime de 2587, 73 de lei, citând prevederile art. 30 alin.(1) al Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medical nr. 1593 din 26 decembrie 2002 și prevederile art. 17 alin.(4) al aceleiași Legi.

De asemenea, instanța de apel a considerat declarative argumentele lui Ilie Crijanovschi precum că nu a cunoscut despre faptul că figurează în calitate de fondator gospodării țărănești, or, după cum s-a constatat din materialele cauzei și precum rezultă din probele materiale anexate la dosar, Ilie Crijanovschi este înregistrat ca fiind proprietar al terenului agricol cu număr cadastral 6440310.011, situat în extravilanul com. Ivancea, rl Orhei. Conform datelor din Sistemul Informațional „Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”, înregistrat cu numărul 0000074 - 001 din data de 20 august 2013 în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova, Ilie Crijanovschi este înregistrat ca fiind întreprinzător individual, fondator al GȚ „Crijanovschi Ilie”. Respectiv, este obligat în fiecare an să achite integral costul primei de asigurare obligatorie medicală.

Instanța de apel a considerat irelevante argumentele apelantului privind faptul că a fost depusă o cerere în instanța de judecată privind anularea înregistrării GȚ „Crijanovschi Ilie” în Registrul gospodăriilor țărănești, or, în opinia instanței de apel toate aspectele ce țin de legalitatea procedurii de înregistrare a GȚ „Crijanovschi Ilie” sunt irelevante speței în cauză și nu pot servi temei de anulare a hotărârii instanței de fond.

La 19 iulie 2019, prin intermediul poștei (f.d.123-123a), Ilie Crijanovschi a declarat recurs împotriva deciziei din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a interpretat eronat legea și a aplicat eronat normele de drept procedural, precum și nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei. La fel, a menționat

că hotărârea este nemotivată, iar concluziile sunt redată într-o formă evazivă, incertă, neavând putere de convingere, fără a fi apreciate corespunzător pretențiile în raport cu actele anexate la dosar, precum și normele de drept material ce reglementează acest aspect.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 03 aprilie 2019, iar Ilie Crijanovschi a declarat recurs la 19 iulie 2019.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei instanței de apel participanților la proces la 16 mai 2019, conform scrisorii de însoțire (f.d.108), iar plicul poștal este ștampilat cu data de 17 mai 2019 (f.d.117) însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către recurent. Textul recursului denotă primirea copiei deciziei contestate de către recurent la 20 mai 2019. Astfel, recursul declarat la 19 iulie 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ilie Crijanovschi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ilie Crijanovschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității

constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ilie Crijanovschi.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ilie Crijanovschi împotriva deciziei din 03 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh